

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 15

Zlín

okresní pracoviště Vsetín

Inspekční zpráva

**Základní škola
Valašské Meziříčí , Šafaříkova
Šafaříkova 726, 757 01 Valašské Meziříčí**

Identifikátor ředitelství: 600 149 536

IZO: 000 851 761

Zřizovatel:

Město Valašské Meziříčí 757 01 Valašské Meziříčí

Školský úřad:

Vsetín Pod Vršky 27

755 01 Vsetín

Čj.	154 19/99 - 11 089
Signatura	ko4cs102

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	5
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	5
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	5
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	6
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	6
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	7
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	7
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	7
3.3 Odborné a pedagogické řízení	8
3.3.1 Organizační struktura školy	8
3.3.2 Personální struktura školy	9
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	10
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	10
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	10
3.6 Vedení povinné dokumentace	11
3.7 Výroční zpráva	12
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	12
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	14
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	14
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	15
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	16
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	22
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	23
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	23
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	24
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	24
5 ZÁVĚR	26
5.1 Závěry inspekce	26
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	26
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	27
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	27
5.5 Další adresáti zprávy	28
5.6 Připomínky ředitele školy	28

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce 9. - 12. březen 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Štěpánka Mikulenková
Členové týmu: Mgr. Jarmila Jajtnerová
Anna Jurková
Mgr. Vlasta Machalová
Mgr. Věra Mrázová
Mgr. Olga Novotná

1.4 Ředitel školy Mgr. Jiří Hruška

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Dokumentace školy povinná dle §38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol v platném znění
- Statistický výkaz o základní škole k 30. 9. 1998
- Podkladová inspekční dokumentace
- Dotazník pro rodiče
- Koncepce školy
- Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1998
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 1998
- Dokumentace ředitele školy (pokyny, příkazy)
- Tematické plány učiva pro jednotlivé sledované předměty
- Hospitační záznamy
- Žákovské knížky
- Žákovské čtvrtletní písemné práce z matematiky a českého jazyka, laboratorní protokoly, žákovské sešity
- Dokumentace výchovného poradce
- Dokumentace integrovaných zdravotně postižených žáků
- Dokumentace součástí školy

- Individuální vzdělávací plány pro žáky s potvrzenou vývojovou poruchou učení
- Vzdělávací program Začít spolu: program pro děti a rodiče

Součástí inspekce byly řízené rozhovory se členy vedení školy, s učiteli a žáky.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Škola vyučuje podle vzdělávacích programů Základní škola č. j. 16 847/96-2 (na prvním stupni v ročnících 1. a 2., na druhém stupni v ročnících 6.- 8.), Obecná škola č. j. 12 035/97-20 (ve 3.-5. ročníku), žáci devátého ročníku jsou vyučováni podle dosud platného upraveného učebního dokumentu č. j. 18730/91-20. Na odloučeném pracovišti (základní škole v Hrachovci) jsou žáci ve čtyřech ročnících prvního stupně vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola.

Škola pracuje podle schválených učebních dokumentů.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

V rámci zvolených vzdělávacích programů zavedl ředitel školy v některých ročnících třídy (skupiny) s rozšířenou výukou cizích jazyků. Žáci těchto tříd (skupin) jsou vyučováni podle modelového učebního plánu č. j. 16333/96-22-21. Od třetího ročníku mají žáci možnost výběru ze čtyř jazyků - anglického, německého, francouzského a ruského.

Zařazením skupiny volitelných předmětů nabídla škola žákům možnost rozšíření základního vzdělání vzhledem k jejich různorodým zájmům i předpokladům. Nabídnuty byly a vyučují se tyto volitelné (současně nepovinné) předměty: sportovní aktivity, informatika, cvičení z matematiky, sborový zpěv, literární výchova, biologická praktika, házená a práce se stavebnicí LEGO.

Na prvním stupni odloučeného pracoviště ve škole v Hrachovci je ověřován systém práce se slovním hodnocením, od září tohoto školního roku pracují ve třech třídách učitelky podle programu mezinárodní organizace Open Found Society- Začít spolu. Program je založen na principu partnerské spolupráce školy a rodičů, především jejich aktivního zapojení do výchovy i činnosti školy.

Pravidelná individuální péče je věnována integrovaným žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 1998/99 jich vykazuje škola k 30. 9. 1998 celkem jedenáct. V lednu 1999 se počet těchto žáků zvýšil na dvanáct. Na šest z nich požádal ředitel školy školský úřad o příspěvek na zvýšené finanční výdaje.

Ke všem těmto žákům jsou k dispozici odborné posudky zpracované pedagogicko psychologickou poradnou (PPP), které obsahují všechny potřebné náležitosti. Uvedenou institucí byl rovněž vyhotoven odborný posudek na jednoho tělesně postiženého žáka, ale bez konkrétních doporučení k jeho vzdělávání.

Na druhém stupni pokračuje škola ve výuce žáků se speciálními vzdělávacími schopnostmi a potřebami v sedmém ročníku ve specializované třídě.

Nabídka dalších vzdělávacích aktivit i volitelných předmětů je široká, odpovídá zájmům žáků, přání rodičů i podmínkám školy. Žáky je dostatečně využívána.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	2	35	17	0
2.	2	45	24	2
3.	3	38	14	2
4.	2	46	21	4
5.	3	62	31	4
6.	2	53	26	0
7.	3	58	34	0
8.	3	63	36	0
9.	2	42	23	0
Celkem	22	442	226	12

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola zajišťuje předškolní výchovu a poskytuje základní vzdělání v rozsahu prvního a druhého stupně základní školy.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Dlouhodobá koncepce školy je stanovena, v praxi realizována. Od roku 1992 škola nabízí žákům rozšířenou výuku cizích jazyků, průběžně reaguje na nové inspirující podněty, několikrát se vlastními projekty úspěšně zapojila do programu okresního rozvoje základního školství. V oblasti pedagogické je trvalým a prioritním úkolem zajištění kvalifikované výuky, zkvalitňování práce na úseku prevence negativních jevů. V oblasti materiálně technického vybavení jsou plánovány úpravy školního hřiště a výměna podlahové krytiny v tělocvičně.

Celkovým výchovným působením, vlastními aktivitami pořádanými ve škole i pro veřejnost se škola snaží vypěstovat v žácích pocit sounáležitosti se školou (škola má vlastní vlajku a jako symbol pospolitosti i vlastní školní hymnu).

Hlavní cíle a úkoly školy pro školní rok 1998/99 jsou vytyčeny v dokumentu „Čeho chceme dosáhnout“. Zde jsou rozpracovány hlavní úkoly pro pedagogickou oblast (postihuje výchovu a vzdělávání), pro provoz školy a organizaci školy.

Řada úkolů ze zmíněného dokumentu má trvalou platnost a ředitel školy se snaží vytvářet podmínky potřebné pro jejich postupnou úspěšnou realizaci. Konkrétní úkoly pro jednotlivé členy vedení školy, metodické orgány i jednotlivce jsou podrobně rozpracovány v měsíčních plánech. Jejich průběžné plnění je vedením školy pravidelně kontrolováno a vyhodnocováno.

Termíny jednání pedagogické rady i plány informačních porad jsou známy. Jejich četnost je optimální. Plánování je koncepční a umožňuje řediteli školy efektivní řízení.

Plánování je spíše nadprůměrné.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Realizované vzdělávací programy Základní škola i Obecná škola zahrnují v přiměřené rovnováze poznatky a činnosti vztahující se ke všem vzdělávacím oblastem a oborům Standardu základního vzdělání. Pro každý z těchto programů jsou charakteristické přístupy k žákům, systém výuky, možnosti práce s učebním plánem i uplatňování tvořivosti učitelů.

Žáci čtvrtého ročníku, kteří jsou na odloučeném pracovišti vyučováni podle programu Základní škola, přecházejí do pátého ročníku kmenové školy, ve kterém je realizován program Obecná škola. Z pedagogicko didaktických důvodů je žádoucí, aby byl žák v průběhu povinné školní docházky vzděláván podle jednoho vzdělávacího programu a bylo tak účelně využito výchovně vzdělávacího potenciálu příslušného programu. Z tohoto důvodu škola upouští od programu Obecná škola realizovaného na prvním stupni a postupně přechází ve všech ročnících na vzdělávací program Základní škola.

Učební plány prvních a druhých tříd jsou sestaveny v souladu s učebními dokumenty příslušných ročníků. Rozvrh hodin třetího ročníku obecné školy, čtvrtého ročníku základní školy a pátého ročníku obecné školy byl v týdenním počtu hodin stanoven dle učebního plánu základní školy s rozšířenou výukou cizích jazyků.

Počet hodin týdenního učebního plánu na druhém stupni je ve všech ročnících v souladu se zvoleným a realizovaným učebním programem. Ve dvou ročnících je týdenní počet hodin stanovený pro předmět tělesná výchova posílen o jednu vyučovací jednotku.

Pro žáky, jejichž výuka vyžaduje zvýšené ekonomické výdaje, jsou zpracovány individuální vzdělávací plány v průměrné až nadprůměrné kvalitě. Podle doporučení PPP zabezpečuje škola ambulantní nápravnou péči vývojových poruch učení, vedenou odborně proškolenými učitelkami.

Promyšlené, kvalitní individuální vzdělávací plány se promítají do odpovídajících metodických postupů, do vhodně motivujícího hodnocení těchto žáků a do zohlednění konkrétních poruch ve vyučování různých předmětů. Některé, spíše formální plány, souvisejí s méně vhodnými formami zjišťování vědomostí, s málo motivujícím hodnocením a pouze částečným zohledněním zdravotního postižení.

Individuální integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s Metodickým pokynem k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č. j. 16138/98.

Do tříd prvního stupně v odloučeném pracovišti Hrachovec jsou PPP směřovány děti, které při odborných vyšetřeních vykazují nerovnoměrný, disfunkční vývoj, LMD, poruchy chování a další nespecifikované odchylky, pro které jsou nebo by mohly být v běžných třídách velké městské školy potencionálně neúspěšné. Ve třídách odloučeného pracoviště jsou tyto děti v odpovídajícím počtu integrovány do menšího kolektivu standardní populace, kde je jim věnována speciální péče. Ta spolu s charakterem organizace výuky a spolu se specifiky vzdělávacího programu působí preventivně proti manifestaci diagnostikovaných potíží. Výuka zde probíhá dle podrobné speciální metodiky s využitím mnoha netradičních, dosud méně frekventovaných metod (vyučování v blocích, skupinová výuka, projektové vyučování, centra aktivit).

Na základě podrobné kontroly třídních knih, písemných prací žáků, tematických plánů učiva zpracovaných učiteli jednotlivých sledovaných předmětů i přímým pozorováním ve vyučovacích hodinách bylo zjištěno plnění učebních osnov realizovaných vzdělávacích programů. Výjimku z tohoto tvoří jedna třída prvního stupně, kde podle zápisů v třídní knize není zřejmé, zda jsou v praxi plněny osnovy výtvarné výchovy.

Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Ředitel školy byl do své funkce poprvé jmenován v roce 1991, podruhé po konkurzním řízení v roce 1997. Absolvoval pedagogickou fakultu s odborností pro výuku jazyka českého a dějepisu. Na základní škole působí třicet let.

Zástupce ředitele školy i zástupkyně ředitele pro řízení učitelů prvního stupně mají vysokoškolské vzdělání s dlouholetou pedagogickou praxí. Vzhledem k tomu, že má škola právní subjektivitu, je zde také zástupkyně pro ekonomický úsek.

Koordinace se uskutečňuje prostřednictvím plánovaných porad rozšířeného vedení školy, jednání organizačních porad a pedagogických rad. Členy rozšířeného vedení školy jsou kromě zástupců ředitele rovněž vedoucí odloučeného pracoviště, výchovná poradkyně, vedoucí školní družiny a mateřské školy, zástupce školského odborového svazu, vedoucí školní jídelny a školník.

Pedagogická rada dodržuje stanovené termíny setkání. Obsahová stránka předložených zápisů z jednání není na žádoucí úrovni, některé zápisy mají malou vypovídající hodnotu.

Ve škole pracuje metodické sdružení prvního stupně a osm předmětových komisí. Jejich předsedové zodpovídají za obsah tematických plánů, realizaci a analýzu kontrolních prací i za zajištění různých soutěžních aktivit školy.

Základní organizační normou je podrobně a kvalitně zpracovaný organizační řád. Ředitel promyšleně delegoval své pravomoci na podřízené pracovníky. Jejich pracovní náplně jsou písemně stanoveny.

Řád školy není zcela v souladu s §15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole. Jednotlivá ustanovení neodpovídají uvedené zákonné normě. (Viz kap. 3.6 inspekční zprávy.)

Úroveň organizační struktury školy je spíše nadprůměrná.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé ZŠ	25	0	0	0	0	0	5	0
Učitelky MŠ	0	0	0	0	2	0	0	0
Vychovatelky	0	0	0	0	0	0	2	0
Celkem	25	0	0	0	2	0	5	0

Složení pedagogického sboru je z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů vcelku příznivé. Na prvním stupni dvě vyučující nesplňují kvalifikační předpoklady, na druhém stupni jsou to tři učitelé (v současnosti dokončují požadované vysokoškolské studium).

Z celkového počtu 279 odučených hodin na prvním stupni je 69 hodin vyučováno učiteli bez požadované odborné způsobilosti. Na druhém stupni je z 282 hodin neodborně vyučováno 53 hodin. Bez požadované odbornosti jsou v letošním školním roce na druhém stupni vyučovány všechny hodiny jazyka německého a rodinné výchovy, část hodin předmětu pracovní činnosti a výtvarné výchovy.

Věkové složení učitelského sboru je méně příznivé. Ve škole vyučuje šest učitelů v důchodovém věku (horší je situace na druhém stupni).

Pozitivem je, že škole vypomáhá absolventka pedagogické fakulty (zastupuje v době nepřítomnosti vyučujících) a pracovník civilní služby.

Ekonomický úsek zabezpečují tři pracovníci, provozních zaměstnanců je deset. Stravování zajišťuje osm žen.

Personální struktura je především ve vztahu k výuce cizího jazyka německého a některých předmětů výchovného zaměření na průměrné úrovni, vzhledem k ostatním předmětům spíše nadprůměrná.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Ředitel školy klade důraz na soustavné sebevzdělávání pedagogických pracovníků. Pět učitelů dokončuje vysokoškolské vzdělání.

Škola úzce spolupracuje se Střediskem služeb školám Vsetín. Z jejich nabídky pro jednotlivé měsíce si zájemci vyberou různé odborné přednášky (se souhlasem vedení školy).

Kladně lze hodnotit i dřívější zájem učitelů o vzdělávací akce Soros v Čelákovcích.

Učitelská knihovna je mimořádně kvalitně zařízena, nachází se zde ojedinělá nabídka naučné literatury, která je stále doplňována a aktualizována. Pedagogové mohou využívat rovněž řadu odborných časopisů, jež škola odebírá.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků má nadprůměrnou úroveň.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Kontrolní a hospitační činnost se řídí podrobným plánem. Členové vedení školy v něm mají konkrétně stanoveny úkoly, které v průběhu roku sledují a hodnotí.

Ředitel a oba zástupci realizují hospitace spojené s rozbořením hodiny (záznamy byly předloženy na samostatných listech). Počet hospitací ředitele školy nebyl ke dni inspekce optimální. Obecnější závěry zjištěné v hodinách jsou projednávány na pedagogických radách.

Pro přiznání nenárokových složek platu byla stanovena kritéria, v nichž se přihlíží především k odlišnosti týdenní pracovní náplně jednotlivých pedagogů (zveřejněno) a ke kvalitě výchovně vzdělávací činnosti (doplňují členové užšího vedení školy).

Hodnocení žáků probíhá standardním způsobem na základě ústního a písemného periodického prověřování znalostí podle vlastního klasifikačního řádu, jehož ustanovení vycházejí z obsahu vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Žáci s vývojovými poruchami jsou zohledňováni (viz kap. 3.2 inspekční zpráva). Z vlastního pozorování žáků v hodinách lze konstatovat, že jejich hodnocení učiteli mělo většinou motivující charakter.

Škola má zájem o srovnávání výsledků vzdělávání. Již několik let žáci vypracovávají testy Kalibro a další testy ze současné nabídky. Předepsané písemné práce jsou příkladně analyzovány.

Systém kontroly má úroveň spíše nadprůměrnou.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Chod informací uvnitř školy je plynulý, vzájemná informovanost mezi školou a rodiči i zřizovatelem je účinná.

O naléhavých otázkách rozhoduje vedení školy operativně během pracovního dne. Organizační záležitosti plánuje na poradě užšího vedení 1x týdně, otázky související s realizací výchovně vzdělávací činnosti a školních aktivit řeší na poradách širšího vedení školy 1x měsíčně. Specifické podmínky školy (4 pavilony) neumožňují denní kontakt se všemi pracovníky školy. Aktuální informace jsou pedagogům předávány školním rozhlasem,

osobně prostřednictvím přítomné praktikantky. O dalších zprávách jsou učitelé informováni písemně na nástěnce ve sborovně, ústně na plánovaných poradách.

Žákům jsou důležitá sdělení předávána buď prostřednictvím třídních učitelů, školním rozhlasem nebo školním časopisem. Významná je funkce výchovné poradkyně. Žáci mohou své problémy konzultovat prostřednictvím dvou schránek důvěry. Předsedové třídních samospráv se scházejí s ředitelem školy 1x měsíčně k projednávání svých návrhů a požadavků. Spolupráce je oboustranná a přináší žádaná řešení.

Rodiče jsou obeznámeni s výsledky výchovy a vzdělávání svých dětí prostřednictvím deníčků, žákovských knížek, třídních schůzek. Potřebné informace mohou získat i telefonicky.

U příležitosti „Týdne otevřených dveří“ mají možnost nahlédnout do současné práce školy a vyjádřit se k ní. I neformální setkání při akcích školy umožní kontakt rodičů, pedagogů i žáků navzájem.

Se zřizovatelem je škola v trvalém kontaktu. Ředitel školy se zúčastňuje pravidelných porad na městském úřadě, osobně informuje o činnosti školy. Vzájemná spolupráce je na dobré úrovni.

Veřejnost je informována o práci a úspěších školy v místním tisku.

Informační systém je s ohledem na specifické podmínky dobře zaveden, je funkční, nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Při kontrole dokumentace dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb. o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol bylo zjištěno, že tato je vedena v souladu s požadavky uvedeného zákona. Škola používá předepsané tiskopisy.

Dokumentace ředitele školy je vedena řádně.

Dokumentace, kterou vedou třídní učitelé, vykazuje administrativní nedostatky. Označení některých tříd v třídních knihách a výkazech na prvním a druhém stupni není v souladu s § 2 odst. 6 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991Sb. o základní škole. V katalogových listech žáků druhého stupně jsou některé oddíly nevyplněné.

U žáků prvního ročníku, kteří byli v 1. pololetí při klasifikaci hodnoceni jednou známkou, není v katalogovém listu uvedeno příslušné jednací číslo pokynu, na základě kterého byla klasifikace takto provedena (Opatření MŠMT ČR ke klasifikaci žáků prvních ročníků základní školy v 1. pololetí - č.j. 10 868/95-22).

Vnitřní řád školy postrádá ustanovení o právech dětí ve smyslu Úmluvy o právech dítěte a informace o provozu školy. S řádem školy byli žáci seznámeni na začátku školního roku (zápisy v třídních knihách), pracovníci školy na poradě dne 31. srpna 1998.

Záznamy z pedagogických rad informují o hodnocení a klasifikaci, o plnění úkolů z oblasti výchovy a vzdělávání. Dokumentace žáků s vývojovou poruchou učení je vedena v souladu s metodickým pokynem k integraci zdravotně postižených žáků do škol. Personální dokumentace obsahuje potřebné písemnosti. Ředitel školy vydal rozhodnutí o přijetí žáků do prvního ročníku.

Během inspekce byly dodatečně vypracovány dva chybějící dokumenty, týkající se rozhodnutí ředitele školy.

Dle zjištěných skutečností je vedení povinné dokumentace školy hodnoceno jako průměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1998 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, zákona č. 564/1990 Sb., v jeho platném znění, podrobná zpráva o hospodaření školy za rok 1998 je zpracována v souladu s odst. 3, písm. a) - b) téhož zákona.

Zpráva o činnosti postihuje všechny předepsané oblasti dané uvedeným zákonem. Velmi podrobně a přehledně je zpracována zejména úvodní část uvádějící charakteristiku školy. V závěru zprávy o činnosti školy je i nástin koncepce školy pro další léta s vytyčením hlavních cílů, kterých chce škola dosáhnout.

Z hlediska obsahu a formy je výroční zpráva na dobré úrovni a má význam při plánování další činnosti školy.

O projednání výroční zprávy ředitelem školy na poradě pracovníků školy nebyl v době inspekce prokazatelný záznam.

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy je zpracována spíše nadprůměrně.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Během posledního roku byly provedeny nutné významné práce na opravě střechy budovy školy, na topení, byla vymalována část budov školy a třídy na odloučeném pracovišti v Hrachovci, provedena byla oprava a modernizace školních hodin (zvonění).

Vedení školy má velmi podrobně zpracovaný přehled čerpání finančních prostředků pro nákup učebnic, učebních textů a pomůcek pro jednotlivé vyučovací předměty. Za poslední rok byly největší částky čerpány pro předměty cizí jazyky, matematiku a dějepis spolu s občanskou výchovou. Modernizovalo se vybavení pro audiovizuální techniku na prvním i druhém stupni, škola je velmi dobře vybavena videokazetami (asi 350 kazet s výukovými programy), pořízeny byly náplně do tiskáren a kopírovacích strojů.

Výborně je vybavena potřebnou literaturou učitelská knihovna, žákovská knihovna je vybavována postupně. K výuce výpočetní techniky slouží dvě odborné učebny s patnácti počítači. Počítače byly vybaveny novými operačními systémy, pro moderní výuku jsou nově nakupovány programy na CD.

Škola má vlastní hospodářskou činnost. Prostředky, získané z této činnosti byly využity pro krytí zvýšených nákladů provozu školní jídelny, na opravy, programové vybavení školní jídelny a služby.

Z finančních prostředků získaných prostřednictvím nadace školy (nadace se v současnosti transformuje na nadační fond) jsou dotovány další aktivity pro žáky, které vhodně doplňují realizovaný vzdělávací program, část je využita pro odměny nejlepším žákům.

Další finance získala škola v Hrachovci zapojením do programu mezinárodní organizace Open Found Society- Začít spolu.

Příspěvky, které škola obdržela od školského úřadu na úhradu zvýšených nákladů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou využívány v souladu s potřebami žáků především na základní speciální učební pomůcky, speciální učební texty, na metodickou a odbornou literaturu k problematice zdravotně postižených žáků.

Realizace dlouhodobě plánovaných a připravených oprav sportovního areálu školy jsou závislé na finančních dotacích zřizovatele. S ohledem na havarijní stav těchto prostor a bezpečnost žáků při činnostech, které přímo souvisejí s výchovou a vzděláváním, jsou tyto úpravy žádoucí a nutné.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu je spíše nadprůměrná.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola vyučuje ve dvou samostatných školních budovách.

Hlavní budova školy je třípodlažní a jsou v ní umístěny učebny a kabinety druhého stupně, učitelská knihovna, kanceláře pro zástupce ředitele školy, sekretariát, sborovna a ředitelna. Rozsáhlou přístavbou se areál školy zvětšil. Nyní má 4 pavilony (hlavní budovu, centrální šatny, pavilon prvního stupně, pavilon mateřské školy a školní družiny a školního stravování). Jednotlivé pavilony jsou vzájemně propojeny. Prostorové podmínky odpovídají aktuálnímu počtu žáků.

K výuce slouží 21 kmenových tříd, 9 odborných pracoven, 2 jazykové učebny a 24 kabinetů. Tělesná výchova se vyučuje ve dvou tělocvičnách a na školním hřišti. V jedné tělocvičně je s ohledem na její velikost možno vyučovat pouze některé okruhy osnov tělesné výchovy (slouží především k výuce sportovní gymnastiky a kondičních cvičení), druhá umožňuje výuku všech sportovních okruhů předepsaných osnovami. Negativem je silně poškozená podlaha této tělocvičny (uvolněné parkety). Velmi poškozený je i povrch školního hřiště, které tak není možné s ohledem na bezpečnost žáků při tělovýchovných aktivitách plně využívat. Dalším záporům je nedostatečné sociální vybavení v tělocvičném areálu (malý počet umývacích sprch).

Pavilon prvního stupně má vkusnou výzdobu na chodbách, podnětná pro žáky je i výzdoba jednotlivých tříd. Květinová dekorace dotváří estetiku prostředí. Třídy druhého stupně jsou prostorné, působí však stroze. Mají opotřebovaný školní nábytek, při nepříznivém počasí špatné osvětlení a nevýraznou výzdobu.

Vybavenost školy učebními pomůckami je na dobré úrovni. Pomůcky jsou uloženy v kabinetech, jsou funkční a ve výuce běžně využívány. Učebnice jsou průběžně doplňovány, dle potřeby obměňovány. Škola se zaměřuje na nákup ucelených řad učebnic s cílem zachovat návaznost učiva. Audiovizuální technika je instalována zejména do odborných pracoven, je provozuschopná a využívána. Pro výuku informatiky jsou ve škole zřízeny dvě odborné pracovny. K modernímu zařízení patří počítačová učebna, ve které se kombinuje výuka informatiky se systémem LEGO DAKTA. Ve druhé učebně jsou na základě rozšířeného softwarového vybavení počítačové výukové programy využívány i v jiných předmětech. Dostatečné množství nástěnných tabulí, základních jazykových příruček, odborné literatury, výukových programů pro práci na počítači i poslechových ukázek do literární výchovy mají učitelé pro výuku jazyka českého.

Pro žákovskou knihovnu je vyčleněna prostorná místnost nově vybavená účelným nábytkem. Knižní fond je vzhledem k omezeným finančním možnostem doplňován minimálně. Starší žáci docházejí častěji do místní knihovny, v níž se konají plánované besedy. Mladší žáci školní knihovnu navštěvují.

V odloučeném pracovišti v Hrachovci jsou čtyři prostorné kmenové třídy. Jsou funkčně zařízeny a vybaveny novým úložným nábytkem. Menší pracovna slouží pro logopedickou péči, pro výuku s využitím počítačových programů a současně je využita jako kabinet pro část pomůcek. Většina učebních pomůcek je v odpovídajícím rozsahu a struktuře umístěna přímo v učebnách. Pro výchovně vzdělávací činnost ve třídách prvního stupně má škola dostatek

nových učebnic i učebních textů. Audiovizuální a výpočetní technika je pořízena v dostatečném množství.

V budově je malá výdejna dovážené stravy, kombinovaná s jídelnou pro žáky. Pro školní družinu je vyčleněn účelově vybavený kout prostorné chodby. Pro všechny žáky je v přízemí budovy jedna společná šatna.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou spíše nadprůměrné, pro tělesnou výchovu v současnosti průměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Ve školních prostorách prvního stupně je čisto a uklizeno.

Rozměry učeben umožňují variabilní rozmístění pracovních míst i zřízení relaxačních koutů. Pracovní místa žáků jsou zčásti vybavena starším standardním, udržovaným nábytkem, zčásti jsou pracovní místa žáků modernizována. Ve třídách je dobré osvětlení a příjemná tepelná pohoda. O přestávkách mohou žáci využívat k drobným pohybovým aktivitám školní chodby, v případě příznivého počasí o velké přestávce také školní atrium, školní dvůr a přilehlý park.

Třídy i další odborné pracovny druhého stupně jsou dostatečně prostorné, vhodně zařízené. Pracovní místa jsou vybavena většinou starším a již výrazně opotřebovaným žakovským nábytkem. Estetika většiny učeben nevytváří podnětné prostředí pro výuku. Chodby školy jsou velmi prostorné, jejich prostředí je účelně a esteticky a funkčně dotvořeno demonstračními pomůckami, výrobky žáků, fotodokumentací školy, informačními tabulemi a galeriemi školních a mimoškolních úspěchů.

Rozvrh hodin je sestaven a plněn. Rozvrh hodin tříd prvního stupně je sestaven většinou v souladu s psychohygienickými a didaktickými zásadami. U některých třetích a čtvrtých tříd nejsou z důvodu personálně organizačních uplatněny zcela. Problematické je také zařazení výuky cizího jazyka na poslední vyučovací hodiny. Rozvrh hodin tříd druhého stupně vyhovuje obecně daným psychohygienickým a didaktickým zásadám. Výjimku tvoří zařazení výuky cizího jazyka do páté, případně i další vyučovací hodiny - stejný problém jako na prvním stupni.

Organizačně dobře je zajištěn prodej tekutin a svačín žákům. Pro zájemce připravuje svačiny školní jídelna, část žáků dává přednost nákupu svačiny ve školním bufetu. Z hlediska racionální výživy a hygieny stravování jsou kvalitněji zabezpečeny svačiny školní jídelny. Tekutiny mohou žáci přijímat i v průběhu vyučovacích hodin.

V prostorách mateřské školy a školní družiny je čisto, tepelné a světelné podmínky jsou příznivé, psychohygienické zásady jsou respektovány. Prostedí je estetické, dotvářeno pracemi dětí, prostorovými pomůckami a nástěnnými malbami.

V organizaci činností školní družiny je vyhrazeno málo prostoru pro pohybové aktivity žáků a jejich pobyt venku.

V době polední přestávky je u dvou vchodů do hlavní školní budovy zavedena dvoučlenná žakovská služba. Její existence není v souladu s psychohygienickými ani bezpečnostními zásadami.

Psychohygienické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou spíše nadprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

I. stupeň

Jazyk český

Na prvním stupni měla kromě dvou vyučovacích hodin výuka většinou frontální charakter. Voleny byly převážně rutinní metodické postupy. Ve dvou hodinách byly vhodně využity názorné pomůcky a vzorně připravený text na tabuli. Učitelky také uplatnily mezipředmětové vazby a vztahy. Porozumění učivu průběžně kontrolovaly během přímé i samostatné práce žáků. V jedné vyučovací hodině byly zařazeny efektivní, hravé formy práce, výuka byla spojena s pohybem, nechyběly relaxační prvky. Splněné úkoly a výkony žáků byly všemi vyučujícími pozitivně hodnoceny.

V části sledovaných vyučovacích hodin chyběla motivace učiva. Některé činnosti žáků nebyly předem dostatečně objasněny a připraveny. V ojedinělých případech nebyly využity názorné pomůcky a nebyla připravena školní tabule. Ve výuce převažovaly spíše verbální metody práce s celou třídou bez pohybových a relaxačních aktivit. Jednotlivě se vyskytla nedbalá a nespisovná mluva učitelky. Žakovské sešity jedné třídy nejsou učitelkou důsledně kontrolovány a opravovány.

Vyučovací hodiny v odloučeném pracovišti Hrachovec měly charakter skupinové práce v centrech aktivit. Žáci plnili samostatně připravené úkoly, zadané v úvodu vyučování. Učitelka se pohybovala mezi skupinami žáků, pomáhala v řešení úloh, kontrolovala úroveň správného řešení a opravovala případné nepřesnosti a omyly. Tyto vyučovací hodiny měly žádoucí dynamiku a efektivitu.

Sledovaná výuka českého jazyka na prvním stupni byla hodnocena jako nadprůměrná, spíše nadprůměrná a spíše podprůměrná.

Matematika

Ve třídách odloučeného pracoviště byla sledovaná výuka matematiky pestrá, se střídáním různých matematických činností. Uplatněny byly hravé formy práce, metoda skupinového vyučování a individuální péče o žáka se speciálními potřebami. Učitelka se diferencovaně věnovala i talentovaným a úspěšnějším žákům. Ve vyučovacích hodinách byli žáci pozitivně motivováni pochvalou.

Ve druhé vyučovací hodině byly vhodně využity názorné pomůcky, učivo bylo zařazováno do mezipředmětových souvislostí. Učitelka pracovala spíše s částí bystřejších a aktivnějších žáků. Méně pozorní a aktivní žáci v druhé části vyučovací jednotky již nebyli do výuky zapojováni. V důsledku absence relaxačních prvků se u nich projevila únava a nesoustředěnost.

Sledovaná výuka matematiky byla hodnocena jako spíše nadprůměrná a průměrná.

Vlastivěda

Hospitace se uskutečnila v pátém ročníku.

Tradičními metodami učitelka zopakovala učivo a probírala novou kapitolu. (Výuka je realizována podle tematického plánu.) Test, zadaný na počátku hodiny a společně vyhodnocený, potvrdil průměrné znalosti žáků. V průběhu hodiny si žáci mohli prohlížet fotografie některých měst, také k orientaci na nástěnné mapě jim byl dán dostatečný prostor.

Celkové počínání učitelky bylo nejisté - bez motivace a výraznějšího výchovného působení. Její komunikace se žáky byla většinou jednostranná.

Sešity jsou kontrolovány, jejich úprava má nízkou úroveň. Rodiče jsou málo informováni o výsledcích práce svých dětí. Četnost známek v žákovských knížkách z vlastivědy není optimální.

Vyučovací hodina v odloučeném pracovišti měla netradiční podobu opakování učiva formou dramatizace historických událostí z českých dějin. Průběh vyučovací hodiny byl dobře promyšlen, úkoly pro žáky byly pečlivě připraveny. Žáci měli dostatek prostoru pro vlastní výběr postav i způsob realizace historického děje.

Úvodní opakování faktografie historických osobností bylo poněkud delší a pro žáky obtížné. Z tohoto hlediska byl postrádán vhodný podpurný text na školní tabuli nebo na demonstračních pomůckách.

Sledovaná výuka vlastivědy byla celkově průměrná a spíše nadprůměrná.

Hudební výchova

Sledovaná vyučovací hodina hudební výchovy měla stanovený cíl i obsah. Důraz byl kladen na rozvoj hudebních dovedností žáků. Uplatněná rytmická a melodická cvičení byla vhodná, avšak s ohledem na zaměření hodiny méně funkční. Součástí hudební výchovy byla nauková část a nácvik nové písně, při němž se projevíly metodické chyby. Průběžně byly procvičovány a upevňovány teoretické znalosti žáků. Ve vyučovacím procesu byly zařazeny aktivizační i motivační prvky.

Prostředí odborné učebny pro hudební výchovu je z hlediska pracovního a estetického málo podnětné.

Další hodina hudební výchovy proběhla ve třídě a byla zaměřena na opakování známých písní s pohybovým doprovodem. Volené metody a formy nepodněcovaly zájem žáků a z hlediska rozvoje pěveckých a hudebně pohybových dovedností byly málo účinné.

Výuka hudební výchovy byla průměrná a spíše podprůměrná.

Výtvarná výchova

Ve dvouhodinovém bloku výtvarné výchovy pokračovali žáci v tematickém zpracování aktuálního citového prožitku. Důraz byl kladen na rozvoj tvořivosti a osobitého projevu žáků. Vyučovací hodina byla vedena s profesionální úrovní. Průběžně byly zařazovány aktivizační prvky a uplatňovány netradiční formy práce. Pro motivaci žáků bylo využito literární a hudební umění. Vzhledem k úkolu a obsahu byla volena vhodná výtvarná technika. Žáci zpracovávali téma se zájmem. Prokázali dobrou úroveň již osvojených znalostí, dovedností a návyků. V průběhu vyučovací hodiny byla příznivá pracovní atmosféra.

V další sledované hodině výtvarné výchovy byl žákům srozumitelně vysvětlen úkol i pracovní postup. Pomůcky byly připraveny předem. V průběhu hodiny vedla učitelka s žáky pracovní dialog. Důraz byl kladen na rozvoj výtvarných dovedností. Pro tvořivý projev žáků nebyl vytvořen prostor. Ve vyučovacím procesu nebyly uplatněny nové formy práce ani motivační a aktivizační prvky.

Výuka výtvarné výchovy byla vynikající a průměrná.

Přírodověda

Hospitovány byly dvě hodiny. Obě byly vyučujícími učitelkami připraveny, měly stanoven jasný cíl i obsah. Připravené názorné pomůcky byly využity při výkladu nového učiva, v jedné ze sledovaných hodin i při ověřování znalostí žáků. Efektivita práce byla podložena metodickými postupy a zařazováním samostatné práce i žákovských pokusů. Žáci ukázali, že dovedou individuálně pracovat s učebnicí, vyhledávat potřebné informace a dělat si samostatně poznámky. Probírané učivo bylo výchovně využito.

V jedné ze sledovaných hodin chyběla při samostatné činnosti žáků zpětná vazba ze strany vyučující, objevily se nepřesnosti ve vzdělávacím procesu.

Kvalita výuky přírodovědy byla na základě hospitací hodnocena jako průměrná.

II. stupeň

Dějepis

Výuka je zajištěna dvěma odbornými pedagogy. Probírané učivo bylo v souladu s časovým rozvržením tematických plánů. Pozitivem je, že většina vyučovacích hodin probíhá v učebně dostatečně vybavené názornými pomůckami i audiovizuální technikou. Jsou účelně využívány.

Hospitace proběhly ve třech hodinách, z nichž každá byla zcela odlišná. Jejich průběh se odvíjel od osobnosti pedagoga i probíraného učiva. Použity byly klasické i netradiční vyučovací metody. Oba učitelé mají kladný vztah k historii (také k regionalistice) a přenášejí je na žáky. Jejich zájem a aktivita v hodinách byly přesvědčivé. Žáci jsou vedeni spojovat souvislosti a uplatňovat znalosti z jiných předmětů. Vzdělávají se z platných učebnic.

Úroveň výuky dějepisu byla nadprůměrná.

Jazyk český

V průběhu inspekce bylo hospitováno v šesti hodinách (v pátém až devátém ročníku, z toho v jedné specializované třídě) u pěti učitelek s odbornou způsobilostí. Jejich práci koordinuje metodické sdružení a předmětová komise jazyka českého. Zápisy v třídních knihách i probírané učivo jsou v souladu s tematickými plány, v některých třídách s menším časovým rozdílem.

Výrazným kladem bylo střídání činností, využití skupinové práce i individuální přístup k žákům s vývojovými poruchami učení. Dostatečná pozornost byla věnována všeobecným jazykovým rozborům - úměrně věku žáků. Frekvence známek z diktátů a klasifikovaných cvičení potvrzuje, že všechny učitelky systematicky upevňují u žáků znalost pravopisu.

V hodině literární výchovy, jež byla vedena v klidném přátelském duchu, učitelka žáky citlivě motivovala. Svým kultivovaným jazykovým projevem je příkladem pro pěstování pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a k literatuře.

Hodina ve specializované třídě byla uskutečněna v sedmém ročníku. Zvolená metoda při opakování mluvnického učiva byla adekvátní vzhledem ke složení žáků. Trpělivostí a pěkným vztahem k dětem učitelka vzbudila u žáků zájem o probírané téma. Jejich pozornost však nedokázala udržet, neboť včas nezařadila jinou činnost.

Komunikace učitelek s žáky se odvíjela od rozdílného pedagogického umu a zkušeností.

Žáci používali platné učebnice, různé jazykové příručky i další texty.

Písemné úkoly jsou zadávány přiměřeně. Učitelkami jsou kontrolovány někdy klasifikovány. Čtvrtletní kontrolní práce mají všechny náležitosti. Je prováděna jejich analýza, s výsledky pracuje předmětová komise. Zobecnit lze skutečnost, že úprava sešitů a písemných prací má průměrnou až podprůměrnou úroveň.

Výuka je vhodně doplněna v široké nabídce kulturních aktivit školy. Kladně je hodnocena účast žáků v různých soutěžích jazyka českého.

Výuka jazyka českého měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Občanská výchova

S výjimkou jedné hodiny je tento předmět vyučován odborně.

Hospitace proběhla v osmém ročníku. Formou řízeného rozhovoru se učitelka zaměřila na téma blízké věku žáků. Hlavní činnost, při níž měla být přítomným dána možnost vyjádřit svůj názor či zkušenost, nebyla dobře domyšlena. Nesplnila plánovaný výchovný cíl hodiny.

Žáci jsou vedeni ke sledování politického a kulturního dění. Výběr aktualit to potvrdil. Vyučování postrádalo využití audiovizuální techniky i zařazení vhodných alternativních metod práce.

Písemnosti sledovaného předmětu mají průměrnou úroveň. Rodiče nejsou dostatečně informováni o prospěchu - v žákovských knížkách je nízká frekvence hodnocení. Žáci jsou vzděláváni z platných učebních textů.

Úroveň výuky občanské výchovy byla průměrná.

Matematika

Předmět matematika je ve škole vyučován učiteli s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Týdenní počet hodin je ve všech ročnících v souladu s platnými učebními plány realizovaných učebních dokumentů.

Při inspekci byla sledována výuka ve vybraných ročnících prvního i druhého stupně. Téma i stanovené cíle byly v souladu s učebním plánem, učivo bylo prezentováno srozumitelně, věcně správně. Většina vyučujících pamatovala na aplikaci různých hledisek a příkladů. Málo bylo využito současných žádoucích metod - projektového vyučování a skupinové práce. Při vyvozování nového učiva bylo funkčně využíváno názornosti (učebních pomůcek). Cílem většiny vyučovacích hodin však bylo opakování a procvičování již probraného učiva. Žádný z učitelů nevyužil v hodině didaktickou techniku.

Z přímého pozorování bylo patrné, že jsou žáci vedeni k efektivním pracovním návykům, pracují samostatně, při řešení daného problému dovedou spolupracovat.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly v hospitovaných hodinách vstřícné, celková atmosféra ve třídě příznivě ovlivňovala vzdělávací proces. K hodnocení žáků využili učitelé obvyklých postupů- individuální i orientační zkoušení, při výuce všichni zařadili samostatnou práci (test znalostí). Frekvence hodnocení (zjištěná kontrolou žákovských knížek) je dostačující, odpovídá charakteru sledovaného předmětu. Většina známek je z písemných prověrek a testů.

Ve specializované třídě byla práce žákům diferencována, střídáním činností a metod byli žáci vedeni k větší aktivitě, průběžným kladným hodnocením motivováni. Na prvním stupni byli žáci motivováni vhodnými matematickými soutěži.

Učebnice a učební texty na prvním stupni odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. Na druhém stupni pracují žáci podle učebnic z roku 1991, které však svým obsahem pro

jednotlivé ročníky již nevyhovují. Nové učebnice (celé řady pro druhý stupeň a daný předmět) nakupuje škola s ohledem na jejich finanční náročnost postupně.

Při kontrole čtvrtletních písemných prací byly na druhém stupni zjištěny u některých tříd nedostatky v klasifikaci (nebyl zřejmý systém hodnocení, výsledná známka neodpovídala klasifikačnímu řádu). Rovněž grafická úroveň prací žáků v těchto třídách není na odpovídající úrovni. Nedostatky byly s vyučujícími projednány. Odbornou učebnu pro výuku matematiky škola nemá.

Výuka matematiky byla na druhém stupni spíše nadprůměrná.

Tělesná výchova

Osnovy tělesné výchovy jsou ve škole plněny. Výuka je organizována ve dvouhodinových týdenních blocích, v některých vybraných ročnících jsou zavedeny třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy (ročník 6. a 9.). Žáci těchto tříd mají v týdenním rozvrhu tři hodiny tělesné výchovy a specializují se především na házenou.

Do výuky jsou zařazeny s ohledem na dané podmínky školy i tematické celky učiva, které vyžadují zvláštní podmínky (žáci se účastní plavání, bruslení, pravidelně lyžařského výcviku a pobytu v přírodě). Pro žáky tělesně oslabené zřídila škola jednu skupinu zdravotní tělesné výchovy.

Personální podmínky výuky jsou dobré, na druhém stupni je předmět vyučován ve všech hodinách učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Při inspekci byla výuka sledována v pěti vyučovacích hodinách zaměřených na tematický celek sportovní míčové hry (vybíjená, házená korfbal).

Výuka byla efektivní, zvolený stanovený cíl byl splněn. V úvodní rušné části zařadili vyučující vytrvalostní cvičení a hry pro zdokonalování pohybových dovedností, při rozcvičení cviky pro správné držení těla i cvičení kompenzační. V hlavní části byly zařazeny činnosti k nácviku základů herních systémů, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce včetně zpracování míče pro jednotlivé vybrané míčové hry.

Žáci byli ve všech hodinách velmi aktivní, ale disciplinovaní, činnosti byly často obměňovány a vhodně na sebe navazovaly.

Slabá vybavenost sociálního zázemí u tělocvičny neumožňuje vyučujícím pěstovat u žáků správné hygienické návyky spojené s tělesným cvičením.

Výuka tělesné výchovy byla spíše nadprůměrná.

Přírodopis

Přírodopis je ve škole vyučován 17 hodin týdně učitelkami s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Vedení školy rozhodlo, že ve všech ročnících bude vyučován s týdenní dotací dvou hodin, jen v 7. ročníku se vyučuje 1 hodinu týdně. Výuka probíhá podle platných vzdělávacích programů a učebnic s orientací na ekologické myšlení žáků.

Platné učební osnovy mají obě učitelky rozpracovány do tematických a časových plánů učiva. Kontrolní hospitace i zápisy v třídních knihách potvrdily, že jsou plněny.

Žáci se zájmem o předmět mají možnost zapojit se do školního kola biologické olympiády, úspěšní řešitelé pokračují do okresního kola. Od 6. ročníku navštěvuje část žáků nepovinný předmět praktika z biologie, v 7. ročníku je tento předmět zařazen mezi volitelné

předměty. Dotváří skladbu povinných předmětů a vytváří prostor pro rozvíjení přírodovědných zájmů žáků školy.

Předmět přírodopis je vyučován v odborné pracovně. K pracovně náleží kabinet. Uložené pomůcky i odborná literatura jsou zastoupeny v míře, odpovídající požadavkům učebních osnov.

Hospitována byla výuka ve 4 hodinách. Stavba hodin byla produktivní, volba metod účelná. V průběhu hodin byla zařazována samostatná práce žáků, práce ve skupinkách, výklad proložen otázkami, které prověřovaly znalosti žáků, otázkami problémovými, které nutily žáky přemýšlet, hledat souvislosti. V dostatečné míře byla uplatněna zásada názornosti výuky, byla využita audiovizuální technika. V rozdílné míře byly v jednotlivých hodinách zařazovány motivační prvky a učivo využito výchovně.

Pracovní kázeň žáků byla velmi dobrá. Požadavek na verbální projev žáků byl u vyučujících odlišný. Obě učitelky kladly důraz na procvičování a upevňování učiva.

Výuku přírodopisu na škole byla spíše nadprůměrná.

Chemie

Výuka všech hodin chemie je zajištěna učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku s týdenní dotací dvou hodin. Je vyučován v odborné pracovně určené pro výuku chemie a fyziky, některé hodiny jsou odučeny v jiných třídách, neboť tato pracovna slouží rovněž jako kmenová třída. Pracovna má standardní vybavení, postrádá však rozvod plynu. Součástí je kabinet, jehož výbava učebními pomůckami i odbornou literaturou je uspokojivá. Názorné pomůcky jsou pravidelně využívány.

Vyučování chemie probíhá dle platného vzdělávacího programu. Učební osnovy jsou rozpracovány do tématických a časových plánů učiva. Kontrola zápisů v třídních knihách a hospitace ve vyučovacích hodinách potvrdily, že učební osnovy v chemii plněny jsou.

Předmět chemie byl sledován ve dvou hodinách. Úroveň výuky se odrážela od osobnostních předpokladů učitelky.

Sledovaná výuka byla promyšlená, opírala se o demonstrační i žákovské pokusy, důraz byl kladen na samostatnou práci žáků, neformálně byla využita audiovizuální technika. Připravené cíle byly splněny. Práce byla dobře organizována, vyučující kladla důraz na verbální projev žáků, na procvičování a upevňování učiva, otázkami prověřovala znalosti i nutila žáky přemýšlet. Žáci měli možnost uplatnit svou aktivitu a mnozí dokázali, že dovedou spolupracovat, dělat samostatně jednoduché pokusy a vyvozovat jednoduché závěry.

Zpětná vazba se projevovala slovním hodnocením a pochvalou. Učivo bylo výchovně využito.

Úroveň výuky předmětu chemie byla spíše nadprůměrná.

Cizí jazyky - anglický, francouzský a německý jazyk

Hospitována byla výuka anglického, francouzského a německého jazyka. Cizím jazykům vyučují odborně i pedagogicky způsobilí učitelé, výjimkou je vyučující německého jazyka - důchodce, který je pedagogicky způsobilý s odborností pro jiné předměty. Hospitace proběhly ve čtvrtém, pátém, sedmém a osmém ročníku.

Anglický jazyk se vyučuje podle britských učebnic Chatterbox na prvním stupni a Project English na druhém stupni ZŠ. Učitelé mají k dispozici také magnetofonové nahrávky audioorálních cvičení, nevyužívají však doplňkového videoprogramu, který je součástí učebnicového kompletu, protože jej škola dosud nevlastní. Ve francouzštině je používána učebnice Mission Spéciale a v němčině Heute haben wir Deutsch. Pro začátečníky v německém jazyce škola plánuje od nového školního roku používání učebnic respektujících nový pravopis.

Pro výuku cizích jazyků jsou třídy rozděleny do skupin s počtem až čtyřadvacet žáků, optimální je však patnáct až osmnáct žáků.

Ve všech hospitovaných hodinách anglického a francouzského jazyka učitelé zadávali pokyny k práci ve třídě v těchto jazycích, případně je přeložili pro větší srozumitelnost do češtiny. Zejména ve francouzštině bylo zřejmé, že žáci jsou na cizojazyčnou komunikaci zvyklí, dobře rozumějí a reagují. Ve výuce německého jazyka by bylo užitečné častější používání německých pokynů.

Ve sledované výuce byly procvičovány všechny řečové dovednosti - práce s textem, konverzace, poslech i psaní. Vyučování bylo vedeno moderními metodami adekvátními používaným učebnicím i věku žáků, kteří byli k práci účinně motivováni a aktivně spolupracovali. Pro zpestření byly použity obrázky a fotografie, kresby do sešitů a písň.

Problémem výuky cizích jazyků je určitá nekonceptnost, která je způsobena z větší části neustálou fluktuací učitelů anglického a německého jazyka. Každý pedagog původně učil podle jiných učebnic a žáci začínali prakticky znovu od začátku. Bez ohledu na to, kdo danému jazyku učí, je třeba stanovit koncepci a úroveň, které je nutno dosáhnout (od začátečníků ve čtvrté a šesté třídě po mírně až středně pokročilé na konci deváté třídy), a zvolit odpovídající učebnice, které by byly shodně používány všemi vyučujícími.

Výuka cizích jazyků byla celkově hodnocena jako průměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Chování žáků ve všech sledovaných hodinách bylo kultivované, během hodin spolupracovali s vyučujícími. Dokážou se rychle soustředit a orientovat se na splnění úkolu. Jsou zvyklí pracovat samostatně. Ve sledovaných vyučovacích hodinách projevovali znalosti a dovednosti v přiměřené kvalitě a žádoucím rozsahu. Atmosféra ve třídě, pracovní tempo, komunikativní dovednosti, výsledky vzdělávací práce i úroveň písemností byly ovlivněny použitými metodami, ale především osobností učitele. Velmi dobré čtenářské dovednosti byly patrné ve sledované výuce českého jazyka na prvním stupni. Čtení bylo plynulé a výrazné.

Ve sledovaných hodinách hudební výchovy předvedli žáci dobré teoretické znalosti a rytmické dovednosti, avšak úroveň jejich intonačních schopností a míra osvojení pěveckých návyků nebyla na požadované úrovni. O výtvarné činnosti jeví žáci zájem, míra osvojení správných návyků byla individuální.

V předmětu matematika se žáci každoročně zúčastňují soutěží, olympiád i dalších srovnávacích testů ze současné nabídky školám (Kalibro- letos celkem ve třech ročnících, matematický Klokan- ve všech třídách doporučených k testování).

Úspěchy žáků při řešení matematické olympiády jsou většinou ve školním kole, úspěšní řešitelé v okresním kole byli v minulém roce (žáci 5., 8. a 9. ročníku).

Výborné umístění získávají žáci trvale ve výtvarných soutěžích.

Úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy je dobrá. V loňském roce bylo z 51 žáků devátých tříd 35 žáků přijato na střední odborné školy a gymnázium, 16 na střední odborná učiliště. Ze sedmé třídy byli přijati dva žáci na šestileté gymnázium.

Z hlediska úrovně výsledků učení je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Ve výchovně vzdělávacím procesu jsou žáci vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. Byli vybízeni k vzájemné toleranci a ohleduplnosti.

Zvláště ve třídách odloučeného pracoviště prokazovali žáci velmi dobré pracovní návyky, samostatnost a odpovědnost za řešení přidělených úkolů. K sobě navzájem se žáci chovali přátelsky a v případě potřeby ti bystřejší přirozeně pomáhali pomalejším a nejistým kamarádům. I v pracovní, volnější atmosféře byl zjevný přesný řád a jasná pravidla.

V některých sledovaných vyučovacích hodinách ve třídách prvního stupně v hlavní budově bylo zjevné, že třídní učitelka nestanovila přesná pravidla vzájemné komunikace a reakce na své pokyny. V chování žáků byl řád postrádán.

K rozvoji osobnosti žáků využívají učitelé především vhodné okruhy osnov vzdělávacího programu, mimoškolní aktivity a činnosti související s výchovnými cíli školy.

Žáci druhého stupně mají vytvořeny třídní samosprávy, žákům je dána možnost projednávat podněty a připomínky na pravidelných schůzkách s ředitelem školy. Při nich se učí diskutovat o problémech, umění hájit svůj názor.

Z hlediska rozvoje osobnosti žáků je škola hodnocena spíše nadprůměrně.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně je optimálně odborně připravena novým dvouletým specializačním studiem. Výchovné poradenství je ve škole chápáno jako komplexní služba žákům, učitelům a rodičům. Pro styk s těmito stranami má poradkyně stanoveny konzultační hodiny, po dohodě je připravena ke konzultacím i mimo stanovenou dobu. Zásadní informace spolu se schránkou důvěry jsou umístěny na několikerych vývěsních tabulích na chodbě školy. Pro výchovné poradenství je vyčleněn samostatný kabinet s účelovým vybavením a základním materiálním zajištěním.

Výchovná poradkyně vstupuje do problematiky prevence a řešení negativních projevů chování u žáků, je současně koordinátor protidrogové prevence. V těchto záležitostech jsou jejími partnery další instituce: pedagogicko psychologická poradna, středisko výchovné péče, sociální kurátoři, policie. Významnou oblastí její činnosti je kariérové poradenství ve spolupráci s úřadem práce. Výchovná poradkyně koordinuje ve škole problematiku vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vede její kompletní dokumentaci. Při této práci úzce spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou.

Metodická práce výchovné poradkyně je zaměřena na poskytování odborných informací ostatním učitelům na pedagogických radách i při běžných pracovních kontaktech. Informace rodičům jsou podávány na třídních schůzkách, dnech otevřených dveří a při osobních konzultacích.

Výchovná poradkyně vede funkční dokumentaci o své práci včetně termínového celoročního plánu činnosti.

Výchovné poradenství bylo hodnoceno jako nadprůměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

V průběhu roku organizuje škola četné akce a úspěšně se prezentuje a zapojuje do školních olympiád, sportovních, literárních a výtvarných soutěží. Úroveň znalostí cizích jazyků si žáci ověřují během studijních zájezdů, které se pravidelně střídají do Francie a Anglie.

Úspěchy žáků jsou průběžně prezentovány na školních nástěnkách, školním rozhlasem, ve školním časopise i v regionálním tisku. Slavnostní shromáždění žáků (začátek školního roku, rozloučení s žáky vycházejících ročníků, předávání odměn nejúspěšnějším žákům, ap.), jsou zdokumentována na videokazetách.

Tyto zajímavé filmové záběry jsou pak pravidelně promítány veřejnosti v regionálních televizních pořadech.

Škola zprostředkovává žákům pravidelné návštěvy výchovných koncertů, výstav, divadelních a filmových představení. Aktivně pracuje rozhlasový a házenkářský kroužek. Tradiční a oblíbené jsou školní karnevaly, víkendové akce žáků s učiteli, Mikuláš a Ježíšek u Šafaříků.

Z hlediska aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost, je škola hodnocena jako nadprůměrná.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Mateřská škola

Mateřská škola má zpracován plán činnosti, zahrnující úkoly pro vedoucí pedagogickou pracovníci předškolního zařízení, výchovně vzdělávací proces a plány spolupráce se základní školou, rodiči a veřejnými institucemi. V návaznosti na plán jsou vypracovány dva projekty „Živá škola“, z nichž původní neodpovídá stávajícím podmínkám mateřské školy a další je v praxi realizován částečně.

Ve dvou třídách mateřské školy je zapsáno celkem 46 dětí, z toho tři děti romské a dvě mongolské národnosti. 16 dětí má odklad školní docházky.

Výchovně vzdělávací proces zabezpečují dvě pedagogické pracovnice. Ve sledovaném bloku dopoledních činností, které měly frontální charakter, byly uplatněny všechny výchovné okruhy. Hrovou formou byly u dětí upevňovány již získané dovednosti a poznatky, společenské, hygienické i pracovní návyky. Dle přehledu výchovné práce jsou ve zvýšené míře zařazovány matematické představy, logopedie, pracovní výchova a rozvoj motoriky. Méně je pracováno s literárními texty a písněmi. V režimu dne je vyhrazen krátký časový prostor pro hru a pobyt dětí venku.

Činnost mateřské školy je průměrná.

Školní družina

Ve dvou odděleních školní družiny je zapsáno celkem 49 žáků. Organizace provozu je přizpůsobena potřebě dětí a rodičů. Na počátku a v závěru provozní doby zabezpečuje školní družina výchovně vzdělávací péči i dětem z mateřské školy.

Sestavený plán práce je motivován ročním obdobím a výchovnými okruhy. V týdenní skladbě činností je nedostatek hudebních a tělovýchovných aktivit. Materiálně technická vybavenost školní družiny je neuspokojivá. S ohledem na organizaci provozu a počty zapsaných žáků, nejsou podmínky pro jejich pobyt a zájmovou činnost příznivé.

Činnost školní družiny je spíše podprůměrná.

Školní jídelna

Stravování žáků i dalších strážníků zajišťuje dostatečný počet pracovníků. Obědy se žákům podávají v čisté, esteticky dobře zařízené a vybavené školní jídelně. Prostory a zařízení pro přípravu i výdej obědů jsou vyhovující. Připravovaná strava je chutná, o čemž svědčí i velký počet cizích strážníků.

Činnost školní jídelny je hodnocena nadprůměrně.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

- Žáci se účastní pravidelně řady akcí, které vhodně doplňují vzdělávací program školy.
- Škola vyvíjí vlastní četné školní a mimoškolní aktivity. Významné události ze života školy jsou vhodně prezentovány na veřejnosti.
- Škola provádí podrobnou analýzu čtvrtletních písemných prací z jazyka českého a matematiky.
- Specifické pojetí výchovně vzdělávacího procesu ve třídách prvního stupně na odloučeném pracovišti umožňuje začlenit do hlavního proudu základního vzdělávání také žáky, kteří by vzhledem ke speciálním potřebám jen s obtížemi prospívali ve standardních třídách.
- Učitelky prvního stupně tohoto pracoviště ku prospěchu žáků využívají své odborné kvalifikace i dalšího vzdělávání, zařazují do výuky efektivní, netradiční metody práce.
- Mateřská škola poskytuje dětem dobrou výchovně vzdělávací péči.
- Školní jídelna poskytuje žákům nadstandardní služby (připravuje přesnídávky, pitný režim).
- Pro rozšířenou výuku cizího jazyka německého škola v letošním roce nesplňuje požadované podmínky dané pokynem MŠMT ČR, výuka není plně zajištěna učiteli s odbornou způsobilostí (aprobací) pro tento jazyk.
- Výuka předmětů estetického zaměření není vždy na požadované úrovni.
- V žákovských knížkách je nedostatečná četnost známek z vlastivědy a hodnocení občanské výchovy.
- Grafická úroveň předepsaných písemných prací v předmětu matematika není na požadované úrovni.
- Podmínky pro výuku tělesné výchovy nejsou příznivé z hlediska technického vybavení a bezpečnosti žáků.
- Zápisy z jednání pedagogické rady mají nižší vypovídající hodnotu.
- Ve školní družině nejsou vytvořeny příznivé podmínky pro relaxaci a zájmovou činnost žáků.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Vytvořit koncepci výuky cizích jazyků, stanovit úroveň, které je třeba dosáhnout, zvolit nejvhodnější učebnice pro celou školu a používat je bez ohledu na změny vyučujících.
- Pokračovat v rozšířené výuce cizích jazyků pouze za předpokladu splnění podmínek daných pokynem MŠMT.
- Dělit na skupiny hodiny matematiky a jazyka českého v početných třídách (alespoň jednu hodinu týdně).

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Valašské Meziříčí	1999-04-28	75/99
Školský úřad: ŠÚ Vsetín	1999-04-28	76/99
Rada školy není zřízena		

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-04-21	80/99	Viz „Připomínky k Inspekční zprávě